

رشد تولید فولاد در سال ۹۷ فولاد خام ۱۳ درصد محصولات ۹ درصد

میزان تولید فولاد خام و محصولات فولادی کشور طی سال ۹۷ به ترتیب ۱۳ و ۹ درصد رشد یافت.

انجمن فولاد ایران گزارش داد: شرکت های فولادساز کشور از ابتدای فروردین تا پایان اسفند ۹۷، حدود ۲۴ میلیون و ۶۷۰ هزار تن فولاد خام تولید کردند. این رقم در مدت مشابه سال ماقبل، ۲۱ میلیون و ۸۸۴ هزار تن بود.

علاوه بر این طی ۱۲ ماهه سال ۹۷، حدود ۲۱ میلیون و ۵۷۲ هزار تن انواع محصولات فولادی (کلاف، تیر آهن، ورق عریض، میلگرد، ورق گرم، ورق سرد، ورق پوشش دار و غیره) در کشور تولید شد که در مقایسه با میزان تولید مدت مشابه سال ۹۶ (۱۹ میلیون و ۷۷۶ هزار تن)، حاکی از رشد ۹ درصدی است.

همچنین، طی ۱۲ ماه یاد شده، ۲۶ میلیون و ۳۵۹ هزار تن آهن اسفنجی تولید شد که نسبت به آمار مدت مشابه سال ۹۶ (۲۲ میلیون و ۵۶۰ هزار تن)، ۱۷ درصد رشد نشان می دهد.

افزایش ۸۴ درصدی صادرات محصولات فولادی

بنابراین گزارش، طی سال ۹۷، حدود ۴ میلیون و ۸۹۹ هزار تن شمش و ۲ میلیون و ۹۸۷ هزار تن انواع محصولات فولادی صادر شد که نسبت به مدت مشابه سال ۹۶ (۶ میلیون و ۸۷۲ هزار تن شمش و یک میلیون و ۶۲۲ هزار تن محصولات فولادی) به ترتیب ۲۹ درصد کاهش و ۸۴ درصد رشد داشته است.

افزون بر این، طی این مدت ۵۳۳ هزار تن آهن اسفنجی صادر شد که نسبت به آمار سال ماقبل (۷۱۳ هزار تن)، حاکی از کاهش ۲۵ درصدی صادرات این محصول است.

همچنین طی ۱۲ ماه پارسال، ۲۸ هزار تن فولاد خام و یک میلیون و ۲۶ هزار تن انواع محصولات فولادی وارد کشور شد که در مقایسه با آمار مدت مشابه سال گذشته (۵۱ هزار تن فولاد خام و ۲ میلیون و ۴۳۹ هزار تن انواع محصولات فولادی) به ترتیب ۴۵ درصد و ۵۸ درصد کاهش نشان می دهد.

افتتاح بزرگترین کارخانه تولید شمش و فولاد در کرمانشاه

چندین طرح مهم اقتصادی در روز جاری با حضور رئیس جمهور در استان کرمانشاه به بهره برداری خواهد رسید.

در روز جاری با حضور رئیس جمهور به استان کرمانشاه ۸ طرح مهم به بهره برداری خواهد رسید. این پروژه هادر حوزه های عمرانی، اقتصادی، فناوری اطلاعات و عمران شهری با حجم سرمایه گذاری ۷ هزار و ۱۲۲ میلیارد تومان خواهد بود. یکی از این پروژه ها، طرح سامانه گرمسیری است که برای این پروژه ۳ هزار و ۹۲۵ میلیارد تومان سرمایه گذاری شده است. افتتاح بزرگترین کارخانه تولید شمش و فولاد در استان کرمانشاه، بهره برداری از تصفیه خانه آب شهر پاپوه و افتتاح یک واحد نیرو گلاهی از سد داربان از جمله پروژه های افتتاحی در روز جاری خواهد بود.

همچنین یکی از طرح های افتتاحی در کرمانشاه، سیستم آبیاری نوین مزارع کشاورزی در سطح یک هزار و ۸۰۰ هکتار است که به صورت ویدئو کنفرانس به انجام خواهد رسید.

بر اساس اعلام روابط عمومی صندوق توسعه ملی حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان تسهیلات ربالی از محل منابع این صندوق به طرح های آب و کشاورزی، صنعت و معدن، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و گردشگری استان کرمانشاه تانکون پرداخت شده است.

لازم به ذکر است که افتتاح مرحله اول پروژه ذوب آهن بیستون با ظرفیت سالانه ۲۵۰ هزار تن و اشتغالزایی ۶۰۰ نفر از دیگر برنامه های کاری رئیس جمهوری است که بیش از ۴۷ میلیون دلار از محل منابع صندوق توسعه ملی به این طرح صنعتی تسهیلات پرداخت شده است.

همچنین طرح های توسعه منابع آب و خاک در ۱۲ استان کشور از دیگر پروژه های افتتاحی در روز جاری است که در استان های سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، گلستان، اردبیل، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه، ایلام و خوزستان با هدف تأمین آب مورد نیاز شرب، کشاورزی و صنعت، چشمانداز مناسبی را برای توسعه اقتصادی در این مناطق ایجاد کرده است.

چشم انداز صادرات فولاد

حجم صادرات فولاد با کاهش مواجه نشد، اما سرعت گیرهایی در این بازار وجود دارد

در کشورهای دنیا صادرات از بستر شرکت های مدیریت خدمات - صادرات عبور می کند، یعنی شرکت های به صورت تخصصی مسیر صادرات را هدایت کرده یا خودشان صادرات را بر عهده می گیرند، جای این شرکت ها در فولاد ایران خالی است، مثلاً برای حضور در بازار عراق یا افغانستان به عنوان مهم ترین بازارهای خودمان شرکت های مدیریت خدمات - صادرات نداریم

از شرکت های دیگر از طریق ایجاد شرکت های کوچک تر اقدام به صادرات در قالب محموله های کوچک کردند اما دولت تصمیم گرفت که صادرات تنها از طریق تولیدکننده های اصلی یا نماینده های آنها صورت بگیرد. قضاوت در این موارد بسیار مشکل است و هر دو طرف ناچار به این اجرای این سیاست ها هستند اما دود این رفتار به چشم صادرات خواهد رفت چرا که اکنون خود به خود به دلیل تحریم ها شرایط برای این گروه سخت شده است.

راه حل صحیح در چنین شرایطی چیست؟ در این باره دو سناریو مطرح می شود، اولین سناریو این است که وضع موجود ادامه پیدا کند که در این صورت تولیدکنندگان نمی توانند (به دلیل تحریم یا دلایل دیگر) اقدام به صادرات کنند یا تمایل چندانی به آن نخواهند داشت که مورد دوم به دلیل آن است که صادرکنندگان بسا محدودیت ها و سختگیری های زیادی رویه رو هستند.

از جمله موفقتند که ظرف مدت سه ماه اقدام به بازگرداندن ارز حاصل از صادراتشان کنند. نتیجه این فرآیند برهه کنونی و در بازار فولاد این است که محصولات فولادی در انبار می مانند و این فرآیند باعث ایجاد روندی به نام برتری

عرضه بر تقاضا می شود که موضوعی نیست که این بازار به یکباره با آن مواجه شده باشد، بلکه این روند از سال های گذشته شروع شده و امروز هم هنوز اثرات آن در بازار دیده می شود و ممکن است در سال های پیش رونیز بازار با این روند دست به گریبان باشد. روند برتری عرضه بر تقاضا به دلیل ویژگی های فنی تولید فولاد در کشور و کاهش تقاضای داخلی است.

از سویی با توجه به اینکه ظرفیت انبار محدود است، مجبور به خاموش کردن خط تولید می شود که نتیجه ای جز اخراج کارگران نخواهد داشت.

ارز مورد نیاز کشور و در عین حال عامل تداوم چرخه تولید محسوب می شود. در سال های اخیر کاهش مصرف در داخل به وسیله اهرم صادرات جبران شده و هر گونه کاهش یا توقف آن به معنای بن بست در تعادل اقتصادی در حوزه فولاد محسوب می شود. فعالان حوزه فولاد معتقدند دولت با سیاست گذاری هایی که بعضاً به دلیل مشکلات در سایر بخش ها ناچار به اتخاذ آن شده، باعث بروز مشکلاتی در این بخش شده است. پیش از این تولیدکننده می توانست با استفاده از فضای اقتصاد بین الملل تولید مازاد خود را به بازارهای خارج از کشور منتقل کند، در حال حاضر ولی اتفاقی که افتاده این است که دولت نه خودش توان تعریف پروژه های زیرساختی برای جذب محصولات فولادی را دارد و نه اجازه می دهد که صادرکننده بتواند با خیال راحت محصول تولیدی کارخانه ها را صادر کند.

این موضوع دو اثر را در میان مدت به همراه دارد؛ نخست دپوی روزافزون محصول که همین حالا هم شاهد آن هستیم. پس از آن توقف تولید و بیکاری هزاران نفر. دولت با استفاده از تصمیمات مختلف شاید ناخواسته باعث ایجاد محدودیت در صادرات شده؛ الزام به بازگرداندن ارز فولاد اگر چه اقدامی ناگزیر است و ما هم از آن دفاع می کنیم اما آن طور که فعالان این بازار می گویند نیازمند اصلاح است.

دولت پیش از این بازگشت ارز حاصل از صادرات فولاد تا مرز یک میلیون دلار را معاف کرده بود، در نتیجه خیلی

دولت پیش از این بازگشت

ارز حاصل از صادرات

فولاد تا مرز یک میلیون

دلار را معاف کرده بود، در

نتیجه خیلی از شرکت های

دیگر از طریق ایجاد

شرکت های کوچک تر

اقدام به صادرات در قالب

محموله های کوچک کردند

اما دولت تصمیم گرفت

که صادرات تنها از طریق

تولیدکننده های اصلی یا

نماینده های آنها صورت

بگیرد

در مرحله دوم، دولت باید هزینه های مشخصی را برای تقویت رشد اقتصادی و توسعه سرمایه گذاری بپردازد، اما چند سال است که دولت دست از انجام هزینه های سرمایه ای (سرمایه گذاری در طرح های عمرانی)، کشیده و این مساله علاوه بر کودی که در بخش های مختلف ایجاد کرده مصرف محصولات فولادی را به شدت کاهش داده است. در نتیجه عامل دوم تعادل بخش وضعیت اقتصادی کشور هم متوقف شده و سرمایه گذاری های حیاتی را شاهد

نیاز برای تولید را تأمین کند از کارایی لازم برخوردار نیست و به علاوه مصارف خرد در بخش فولاد نیز کاهش یافته است و از طرفی پس انداز خود را وارد بخش های غیر مولد می کند، بنابراین در مرحله اول آن سهمی که خانوار در تعادل اقتصادی باید ایجاد کند ضعیف است.

در فولاد ایران خالی است، مثلاً برای حضور در بازار عراق یا افغانستان به عنوان مهم ترین بازارهای خودمان شرکت های مدیریت خدمات - صادرات نداریم و هر تولیدکننده ای مستقیماً اقدام به بازار یابی می کند یا این شرایط هزینه بازار یابی به شدت افزایش می یابد، پراکندگی قیمت ها افزایش پیدای می کند و رقابت منفی شدیدی می شود.

با این حال عامل تحریم به عنوان یکی از سه عامل مهم ایجاد دست انداز در بازار فولاد به عنصری فراموش شده و تکراری در گفتن بازار فولاد تبدیل شده و نباید فراموش کرد که عامل تحریم بوده است که دیگر دست اندازهای صادراتی را که پیش از این به آن اشاره شد تغذیه کرده است.

از بعد علمی تعادل خانوار، تولید، دولت و تجارت، مهم ترین ارکان تعادل در هر اقتصادی محسوب می شود که خروج هر عنوان می تواند به عدم تعادل در کل ساختار منجر شود. حال آنکه نگاهی به وضعیت فعلی در اقتصاد ایران نشان می دهد که این چهار محور هر یک با عدم تعادل های جدی روبه رو است که این عدم تعادل را در یک زیرشاخه جزئی مثل حوزه فولاد می توان به راحتی مشاهده کرد.

خانوار که باید منابع پس اندازی مورد نیاز برای تولید را تأمین کند از کارایی لازم برخوردار نیست و به علاوه مصارف خرد در بخش فولاد نیز کاهش یافته است و از طرفی پس انداز خود را وارد بخش های غیر مولد می کند، بنابراین در مرحله اول آن سهمی که خانوار در تعادل اقتصادی باید ایجاد کند ضعیف است.

حاصل از صادرات حل شود این عامل هم بی اثر می شود. ناکارآمدی مدیریتی در فرآیند صادرات فولاد برخی عوامل سرعت گیر صادرات در بازار فولاد اما حکمیتی دولتی نیستند و در دسته عوامل ناکارآمدی مدیریتی و اجرایی قرار می گیرند. اولین زیرشاخه این گروه «عدم شناخت صحیح و بهره ور صادرکنندگان از فرآیند صادرات فولاد» است، به دلیل اینکه صادرکنندگان متأسفانه فرآیند صحیح و بهینه صادرات را نمی دانند، عمده صادرات فولاد کشور را شمش تشکیل می دهد، چرا که یکی از ساده ترین کالاها در دنیا است که به راحتی هم به فروش می رود، فارغ از اینکه چه حجمی از ارزش افزوده ای که می توانست ایجاد شود را با این روش از دست می دهیم. بحث بعدی در دسته بندی زیر گروه مشکلات ناکارآمدی مدیریتی، «بازاریابی فولاد» است، چنان که ایران بازاریابی خوب و مناسبی در غالب کشورهای جهان ندارد. عدم تنوع سبد صادراتی؛ از آنجا که صادرات فولاد کشور بیشتر بر پایه شمش است، در لایه های بعدی اسلب و بعد از آن معمولاً ورق گرم قرار می گیرد،

بر این مبنا محصولات نهایی در لایه های آخر سبد صادراتی فولاد قرار می گیرند. عامل بعدی شرایط صادراتی است. در کشورهای دنیا صادرات از بستر شرکت های مدیریت خدمات - صادرات عبور می کند، یعنی شرکت های به صورت تخصصی مسیر صادرات را هدایت کرده یا خودشان صادرات را بر عهده می گیرند، جای این شرکت ها

صادرات در بازار فولاد یکی از عوامل مهم در جهت سرعت بخشی به روند تعادل در این بازار شناخته می شود، هر چند حجم صادرات در بازار فولاد طی سال ۹۷ با کاهش مواجه نشد، اما سرعت گیرهایی در این بازار وجود دارد. بررسی های «دنیای اقتصاد» به طور کلان نشان از سه عامل اثرگذار در این بازار دارد که تحریم، دست اندازهای دولتی و ناکارآمدی های مدیریتی و اجرایی از جمله آنها هستند.

بررسی جزئی تر دست اندازهای صادرات فولاد عوامل را به صورت زیرشاخه های دولتی و زیرشاخه های ناکارآمدی مدیریتی دسته بندی کرده و عامل تحریم همچنان به عنوان مولفه ای مستقل در نظر گرفته شده است. اولین عامل، عامل حکمیتی - دولتی است؛ بر مبنای این عامل، تولیدکننده مجبور است از مباحث حکمیتی و قوانین و دستورالعمل های بالادستی که از حیثه فعالیت فعالان بازار بالاتر است تبعیت کند. اما زیرشاخه های عوامل حکمیتی - دولتی در دو دسته بررسی می شود.

«لزام بازگشت ارز حاصل از صادرات به سامانه نیما»، که دلیل اول منجر به سختی کار برای صادرکنندگان است؛ حالت بعدی در زیر گروه عوامل دولتی ایجاد دست انداز در روند صادرات «لزام صادرات از بستر تولیدکننده» است که بر این مبنای فقط تولیدکننده می تواند اقدام به صادرات کند که این عامل هم به باور کارشناسان فولادی به این دلیل ایجاد شده است که شاید رهگیری ارز حاصل از صادرات را برای دولت ها آسان تر کند. در این باره اگر موضوع بازگشت ارز

رئیس فروش و تحقیقات بازار یابی فولاد هرمزگان:

امسال یک میلیون تن شمش صادر می کنیم

گفت: تمام تلاش خود را برای تحقق هدف صادراتی انجام می دهیم.

سروش می در مورد بازار صادراتی سوریه نیز اعلام کرد: سوریه به دلیل اینکه نورد کار ندارد، طالب تختال نیست و فقط خواستار مصالح ساختمانی است. نکته دیگر آنکه اغلب کشورهای صنعتی متقاضی ورق بوده و نه تنها سوریه، بلکه بازار منطقه در زمره بازارهای صادراتی ما قرار ندارند. رئیس برنامه ریزی، فروش و تحقیقات بازار یابی فولاد هرمزگان درباره تقاضای بازار داخل به تولیدات فولاد هرمزگان گفت: بر اساس برنامه ریزی های صورت گرفته، توانستیم بخشی از ظرفیت نورد کاران را در سال ۹۷ پوشش دهیم.

سروش می با بیان اینکه نورد کاران فقط با ۳۰ تا ۲۵ درصد از ظرفیت خود کار می کردند،

فولاد هرمزگان در سال جاری یک میلیون تن شمش به خارج صادر می کند که این رقم در صورت تحقق ۷۲ درصد بیش از سال ۹۷ است. مسعود سروشی رئیس برنامه ریزی، فروش و تحقیقات بازار یابی فولاد هرمزگان در مورد کاهش صادرات فولاد این شرکت در سال ۹۷ گفت: سال گذشته با دو تحریم یکی در مرداد و دیگری در آبان ماه مواجه شدیم که بر برنامه صادراتی ما تأثیر گذاشت.

وی افزود: در نیمه نخست سال گذشته وضعیت صادراتی مناسب بود، اما با تحریم دوم که در آبان رخ داد از برنامه صادرات عقب افتادیم. رئیس برنامه ریزی، فروش و تحقیقات بازار یابی فولاد هرمزگان با بیان اینکه سال گذشته میزان صادرات فولاد هرمزگان در مجموع ۵۸۲ هزار و ۱۲۶ تن بود،

درصدی دست یافت. همچنین با تولید یک میلیون و ۶۹۰ هزار تن آهن اسفنجی نسبت به سال ۹۶ افزایش تولید ۱۲/۷ درصدی داشتیم. ظرفیت اسمی تولید شرکت یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن است که هدف گذاری ما برای سال جاری عبور از ظرفیت اسمی تولید است.

دوره مشابه سال ۹۶ از رشد برخوردار بود و پیش بینی ها حاکی از ادامه روند صعودی تولید در سال جاری است. سروشی تصریح کرد: با وجود تمامی مشکلات و موانع ناشی از تحریم، موفق شدیم در سال ۹۷ بیش از یک میلیون و ۴۴۰ هزار تن تختال تولید کنیم که نسبت به سال قبل از آن به رشد ۲/۵